

Exkluzív

Szervezeti átalakítás és új források a lovassportban

Négy éve történt: 2009 márciusában a héttagú „Lovakrul” Eseti Bizottság Lezsák Sándor felhívására munkához látott. A szakmai elnök Lázár Vilmos, a társelnök Dallos Gyula. A – közben további szakértőkkel bővült – bizottság 2010. november 20-án a Parlamentben nagy szakmai, társadalmi, politikai érdeklődés mellett – 600 megjelent előtt – mutatta be a Nemzeti Lovas Stratégia Alapjai című programját.

Rá egy évre Horváth László miniszterelnöki megbízott vette át a lovas ügyek irányítását.

A Kormány először 2012. február 29-én, legutóbb pedig március 27-én tárgyalta a Kincsem Nemzeti Lovas Program végrehajtásának helyzetét; meghatározta a további feladatokat és döntött a feltételrendszeréről.

A Kormányülés után Horváth Lászlóval Fehér Károly beszélgetett.

- *Másodszor terjesztette a Kormány elé a Kincsem - Nemzeti Lovas Programot. Milyen új elemekkel bővül a stratégia? Változnak-e a hangsúlyok?*

- A lovaságazat helyzetének további javítása érdekében a Kormány döntött arról, hogy az állami ménesgazdálkodási feladatokat a jövőben egységes szakmai irányítás mellett – a nemzeti parkok területén működő ménesek kivételével – integrált költségvetési szervezet látja el. A lovaskultúra-oktatás, az intézményfejlesztés, a lovastúra-hálózat kialakítása, az infrastruktúra bővítése, a kiemelt lovas rendezvények támogatása terén is konkrét döntések születtek. A felelősök megnevezésével rövid határidőket kaptunk a további munkához. Emellett a Kormány nyugtázta az eddigi munkát. A fő irányvonal – a hangsúlyok megerősítésével – változatlan.

Az eddigi eredményeket jelentős szakmai támogatással értük el. Sűrűsödnek a szakmai feladatok, amelyek megvalósításában – ahogyan eddig – Lázár Vilmossal, a szövetség elnökével kitűnő napi kapcsolatban dolgozunk együtt.

A szövetség lapja, a Pegazus hasábjain is megköszönöm az együttgondolkodást, a munkát, amit a jövőben is kérek és remélek.

- *A szakmai közvéleményt élénken foglalkoztatja a Kozma Ferenc Nemzeti Ménes Igazgatóság életre hívásának terve. Alapítója a Vidékfejlesztési Minisztérium. Fél információ, jól értesültség, illetéktelen „kiszivárogtatás” akad bőven. Az új intézmény lovaságazati érdekekkel harmonizáló szervezeteinek kialakítása és működtetése kulcskérdés. A név telitalálat és – kötelez. Meglesz hozzá az illő tartalom is?*

- A hagyományokhoz térünk vissza. Az Igazgatóság – mint egykor – az agrárügyekért, köztük a lovaságazatért felelős Vidékfejlesztési Minisztériumban, a Mezőgazdasági Főosztály keretében működik majd.

A minisztérium tanácsadó testülete, a Lázár Vilmos vezetésével dolgozó Lovas Munkacsoport még az elmúlt év végén egyöntetűen állást foglalt az egységes VM irányítás mellett.

Az új lovaságazati szervezet /az Igazgatóság/ keretei között létrejön az egységes, átlátható és felhasználóbarát, korszerű informatikai rendszer. Egy olyan korszerű integrált adatbázist hozunk létre, ami a lovak szükséges és legfontosabb adatait tartalmazza. Az Igazgatóságon az ágazati szakmai döntések egy kézbe kerülnek: ilyen a működés feltételeinek – köztük hangsúlyozom a földterületet – biztosítása, a pályázatadások menedzselése, a pénzügyi gazdálkodás, a szolgáltatások felügyelete, a szakképzés korszerűsítése.

Az igazgatóságnak kapcsolata lesz a lovasturizmussal, a gyakorlati lovas alapokra helyezett szakképzéssel és – végre – kelesztője lehet a lovaskutatások elindításának is, hogy csak néhányat említsek a feladatok közül.

A törzskönyvezés – a tenyésztési adatok hiteles gyűjtése, nyilvántartása, feldolgozása, rendszerezése, igazolása és közzététele –, a közhitelesség állami kézbe kerül és reményeink szerint olcsóbbá válik, az adminisztratív terhek csökkennek. A következő hetek sürgető feladata az Igazgatóság ügyrendjének kidolgozása és a „lóértő” csapat megtalálása.

- *A lótenyésztési felügyelők szerepe – ha lehet – még fontosabb és sokrétűbb lesz.*

- A gyakorlatban folyó, minőségi munkájuk meghatározó. Munkáltatójuk az igazgatóság lesz. Fontos a szerepük például a lovak azonosításában és – a feltétlenül szükséges szakmai hozzáértés megszerzése mellett – a kötelező chip beültetésben is. A szakmai körökben 504-esnek nevezett vonatkozó rendelet megjelent. Sietek hozzátenni: véleményünk szerint a chip használatával együtt

változatlanul szükség lenne a lovak küllemi jegyeik alapján történő azonosítására is, mely a legmegbízhatóbb és legállatbarátabb módszer, viszont nagy szakértelmet kíván.

- *A ménesbirtokok az Igazgatóság egységes irányítása alá kerülnek. Közülük az egyik /Szilvásvárad/ költségvetési intézmény, kettő /Bábolna és Mezőhegyes/ Kft. keretei között dolgozik. A nemzeti parkok területén működő méneseknek /Hortobágy, Génmegőrző Kft./ megint más a besorolása. Hogyan hozható össze ez a többszínű szervezeti forma?*

- Az Állami Ménesgazdaság Szilvásvárad bázisán – a Bábolna Nemzeti Ménesbirtok és a Mezőhegyesi Állami Ménes bevonásával – új költségvetési szerv keretében jön létre a Kozma Ferenc Nemzeti Ménes Igazgatóság. Ennek keretében működik a három patinás ménes.

- *Uniformizáljuk ezeket a csodálatos, semmi máshoz nem hasonlítható „ékszerdobozokat”! Kozma Ferenc az állami ménesek újjászervezésével egyedi és világhírű életművet alkotott.*

- Igen és gondolt a köztenyésztésre, adott a tenyésztők, a szakértők véleményére, a tenyésztői munkára. Mi is szeretnénk számítani a közös gondolkodásra. Uniformizálásról pedig szó sincs. Sőt: a világhírű márkanevek, az ezekből fakadó jó hír erősítése és fenntartása alapvető követelmény marad.

- *Mindezekből nyilvánvalónak tűnik, hogy az intézkedések nyomán az eddigi – és az Európai Unió vonatkozó rendeleteivel összhangban álló – törvényi háttér is módosításra szorul. Például: a törzskönyvezés, vagy az új ménesrend okán is.*

- A jogi háttér átalakítása – meglehetősen rövid határidőkkel – folyamatban van. Ezeket augusztus végéig a Kormány elé terjesztjük.

- *Az új intézkedések az elismert lótenyésztési egyesületekre és a társadalmi alapokon nyugvó szervezetekre jelentős hatással lesznek. A Kincsem Nemzeti Lovas Program sikeréhez szerepvállalásuk, elkötelezettségük, szakértelmük, a társadalmi kontroll nélkülözhetetlen. Ugyanakkor tenyésztési programjaik, fontos operatív tevékenységük, érdekeltségük csorbát szenvedhet. Nem gondolja?*

- A tenyésztőegyesületek saját tenyésztési programjuk kialakítása és végrehajtása céljából alakultak, ez ezután is így marad. A tenyésztőegyesületek

az ország lóállományának 25százalékát szervezik. A többi 75 százalék érdekei is megjelenhetnek, nem a kisebbség érdekeinek sérelmére, hanem azzal összhangban. Továbbra is az egyesületek által kidolgozott törzskönyvezési előírásoknak kell képeznie a gyakorlati munka alapját.

- *A rangos Harpers Magazin – a különböző „értékmérők” alapján – úgy találta, hogy a világ öt legjobb lovastúra útvonala közül kettő Magyarországon – Észak-Magyarországon és az Észak-Alföldön – kanyarog. Micsoda elismerés! A világon egyedülálló magyar útvonal modellünk, az Eurohorse is ezzel a versenyelőnyünkkel számol. Az Erdőtörvény „Az erdő látogatása” című fejezete viszont e versenyelőnyünk elvesztését jelenti.*

- Rengeteg egyeztetésen vagyunk túl. Úgy tűnik önálló képviselői javaslattal sikerül előre lépünk. Lényegében egyetlen szó érvényesítéséről van szó, nevezetesen, hogy „az erdőben üdülés, sportolás céljából gyalogosan – és ez az új szó – lóval bárki saját felelősségére ott tartózkodhat”. Az erdei utakat használó lovasok gyalogos túrázóktól való megkülönböztetésének – megítélésünk szerint – sem elvi, sem gyakorlati alapja nincs. A természetisztelő lovas felelősséget érez az erdő iránt is és a ló sem tűri a fegyelmezetlenséget. Egészségvédelmi, turisztikai, idegenforgalmi, közhangulati, érzelmi és – és nem utolsó sorban – gazdasági okokból törvénymódosítással az Európában egyedülálló lovasturisztikai, gazdasági versenyelőnyünket tervezzük visszaállítani.

- *Hivatalba lépésekor azt mondta: feladatom, hogy a célok megvalósításához megtaláljam a forrásokat. Megtalálta?*

- A lovaskultúra Nemzeti Alaptantervhez illesztett iskolai oktatásának szeptemberi indításával kapcsolatosan a kormány felkérte a miniszterelnökséget vezető államtitkárt, hogy készítsen egy előterjesztést az ehhez szükséges forrás átcsoportosításáról. Ez a program mintegy 10 ezer gyereket érint. A Szilvásvárad Lovas- és Kulturális Központ megvalósításával kapcsolatosan a Nemzetgazdasági Minisztérium nyújtja be az előterjesztést. A tárcával az egyeztetések rendben lezajlottak. Az Eurohorse útvonal, azaz a magyarországi lovastúra-hálózat kialakításához és a hozzá kapcsolódó internetes portál elkészítéséhez szükséges forrás szintén a miniszterelnökséget vezető államtitkár előterjesztésével lesz biztosítva. A Nemzeti Lovarda felújítása kapcsán az idén a tervezés, az engedélyeztetés, a közbeszerzés és a műszaki ellenőrzés a feladat.

Az Óbudai Lovaspark és Oktatási Központ és a Lakitelki Polgárőr Központ előkészítése is elkezdődik.

A Lovas Világkupa, a Négyesfogathajtó Európa-bajnokság, a Nemzeti Vágta, a kaposmérői Lovasíjász Világbajnokság, a zánkai Kárpát-medencei Lovastalálkozó és az Ópusztaszeri Nyeregszemle rendezéséhez az elkészítendő jelentés alapján járulhat hozzá a Kormány. Ezek a tények.

- *Melyek a miniszterelnöki kormány megbízott fő „kívánságai”? Mondjuk a szokásos év végi mérlegkészítéskor mivel lenne elégedett?*

- Ha működne az iskolai lovasoktatás és sok csillogó szemű gyereket látnánk lóháton; a szakképzés, a szakmai műveltség terén érdemben elindulnánk; az átlovagolható Magyarország ismét vonzaná a turistákat; és ha végre megtudnám, hogy igazából mennyi és milyen minőségű lovunk van.

- *Vajon mit mondana az elhangzottakra gróf Széchenyi István?*

- Talán azt, hogy: „Az egész dolgot tanácsos és szükséges hideg vérrel fontolóra és calculusra venni. A lótenyésztés az egész polgári társaságnak hasznost hajtson és az Ország belőle erejét gyarapítsa.”

Névjegy

Horváth László

A Kincsem Nemzeti Lovas Program végrehajtásáért felelős miniszterelnöki megbízott. A Heves Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízott, országgyűlési képviselő. Közel másfél évtizede tevékenyen vesz részt a lovas életben. A Magyar Lótenyésztő és Lovassport Szövetség alelnöke és a Széchenyi Terv Lovasturisztikai alprogramjának vezetője volt.

„A ló fontos szerepet játszik az életemben. Sok mindenre megtanít, amiről az életben nem mondhatunk le: például a bizalomról, az egymásra figyelésről és a biztonságról. Ezek nélkül sem a lóval, sem az emberekkel nem tudunk együttműködni” – vallja.